A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2025. augusztus 1.*

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – (EU) 2016/343 irányelv – 6. cikk – A vádlott bűnösségére vonatkozó bizonyítási teher – Az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkének második bekezdése – A független és pártatlan bírósághoz való fordulás joga – Az ügyészség által a tárgyaláson részben visszavont vád – A bíróság azon kötelezettsége, hogy a vádiratnak a tárgyaláson nem fenntartott elemeiről határozzon”

A C-404/24. sz. [Dimnev] [i] ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Sofiyski gradski sad (szófiai városi bíróság, Bulgária) a Bírósághoz 2024. június 10-én érkezett, 2024. június 10-i határozatával terjesztett elő a

KP

ellen,

a **Sofiyska gradska prokuratura**

részvételével folyamatban lévő büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: C. Lycourgos tanácselnök (előadó), S. Rodin, N. Piçarra, O. Spineanu-Matei és N. Fenger bírák,

főtanácsnok: J. Richard de la Tour,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– KP képviseletében D. L. Kamenova advokat,

* Az eljárás nyelve: bolgár.

[i] A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

– a holland kormány képviseletében M. Bulterman és C. Schillemans, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Wasmeier és I. Zaloguin, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a büntetőeljárás során az ártatlanság vélelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/343 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2016. L 65., 1. o.) 6. cikke (1) bekezdésének, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikke második bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a KP ellen kábítószer birtoklása és forgalmazása miatt indult büntetőeljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2016/343 irányelv (22) és (23) preambulumbekezdése kimondja:

„(22) A gyanúsítottak vagy vádlottak bűnösségének megállapítása során a bizonyítási teher a vádhatóságra hárul, és bármilyen kétely a gyanúsított vagy a vádlott javára szolgál. Az ártatlanság vélelme sérülne akkor, ha a bizonyítási teher átfordulna a vádhatóságról a védelemre; ez nem érinti a bíróságnak a tényállás hivatalból való feltárására vonatkozó bármely esetleges hatáskörét, nem érinti a bíróság függetlenségét a gyanúsított vagy a vádlott bűnösségének értékelése során, és nem érinti a gyanúsított vagy a vádlott büntetőjogi felelősségével kapcsolatos ténybeli vagy jogi vélelmek alkalmazását. Az ilyen vélelmeket észszerű korlátok közé kell szorítani, a lehetséges büntetés súlyosságának figyelembevételével és a védelemhez való jog fenntartása mellett, valamint az alkalmazott eszközöknek az elérni kívánt legitim céllal észszerűen arányosnak kell lenniük. Az említett vélelmeknek megdönthetőknek kell lenniük és alkalmazásukra kizárólag a védelemhez való jog tiszteletben tartása mellett kerülhet sor.

(23) Néhány tagállamban nemcsak a vádhatóságnak, hanem a bíróknak és az illetékes bíróságoknak is kötelessége mind a terhelő, mind a mentő bizonyítékok feltárása. Azok a tagállamok, amelyekben nem kontradiktórius eljárási rendszer van érvényben, fenntarthatják jelenlegi rendszerüket, feltéve, hogy az megfelel ennek az irányelvnek és az egyéb vonatkozó uniós és nemzetközi jogi rendelkezéseknek.”

4 Ezen irányelvnek „Az ártatlanság vélelme” című 3. cikkének szövege a következő:

„A tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottak és a vádlottak mindaddig ártatlannak tekintendők, amíg bűnösségüket jogszerűen meg nem állapították.”

5 Az említett irányelvnek „A bizonyítási teher” című 6. cikke kimondja:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottak vagy a vádlottak bűnösségének megállapítása tekintetében a bizonyítási teher a vádhatóságot terhelje. Ez nem érinti a bíró vagy az illetékes bíróság bármely arra vonatkozó kötelezettségét, hogy a terhelő és a mentő bizonyítékokat egyaránt feltárja, és a védelem arra vonatkozó jogát, hogy az alkalmazandó nemzeti jognak megfelelően bizonyítékot terjesszen elő.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a bűnösség kérdésében felmerült bármely kétely a gyanúsított vagy a vádlott javára legyen értékelve, ideértve azt az esetet is, amikor a bíróság azt mérlegeli, hogy az érintett személyt fel kell-e menteni.”

A bolgár jog

6 A Nakazatelno-protsesualen kodeks (közigazgatási eljárásról szóló törvénykönyv) alapeljárásban alkalmazandó változata (a továbbiakban: NPK) 14. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„A bíróság […] a személyes meggyőződése alapján hoz határozatot […].”

7 Az NPK 27. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Miután az ügyész benyújtotta a vádiratot, […] a bíróság lefolytatja az eljárást, és az üggyel kapcsolatos minden kérdésben határozat hoz.”

8 Az NPK 46. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az ügyész emel vádat, és képviseli azt a közvádra üldözendő bűncselekmények esetében.

(2) Az (1) bekezdés szerinti feladatok teljesítése során:

[…]

3. [az ügyész] közvádlóként vesz részt a bírósági eljárásban;

[…]”

9 Az NPK 246. cikke kimondja:

„(1) Az ügyész akkor nyújt be vádiratot, ha meggyőződött arról, hogy […] a bíróság előtti vádemeléshez szükséges bizonyítékok rendelkezésre állnak […]

(2) A vádirat tényállási része a következőket tartalmazza: a terhelt által elkövetett bűncselekmény […]

(3) A vádirat utolsó része tartalmazza: […] a bűncselekmény jogi minősítése […]

[…]”

10 Az NPK 293. cikke a következőképpen szól:

„Az ügyész arra vonatkozó nyilatkozata, hogy a büntetőeljárást meg kell szüntetni, vagy felmentő ítéletet kell hozni, nem mentesíti a bíróságot azon kötelezettsége alól, hogy személyes meggyőződése alapján hozzon határozatot.”

11 Az NPK 301. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Az ítélethozatal során a bíróság a következő kérdéseket vizsgálja és dönti el:

1. bűncselekményt követtek-e el, a vádlott követte-e el, és felróható-e ez utóbbinak az elkövetés;

2. a cselekmény bűncselekménynek minősül-e, és mely törvényi tényállást valósítja meg;

[…]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

12 A Sofiyska gradska prokuratura (szófiai városi ügyészség, Bulgária) vádat emelt KP ellen amiatt, hogy 2022. május 21-én egy 0,67 gramm marihuánát tartalmazó zacskót adott el harmadik személynek, és két különböző helyen, két másik, 1,61 gramm, illetve 0,5 gramm marihuánát tartalmazó zacskót tartott.

13 Ez az ügyészség a vádiratban e három cselekményt a Nakazatelen kodeks (büntető törvénykönyv) 354a. cikkének (1) bekezdése alapján az első cselekmény tekintetében kábítószer terjesztésének, a másik két cselekmény tekintetében pedig kábítószer terjesztés céljából történő birtoklásának minősítette. E három bűncselekményt egyetlen, a büntető törvénykönyv 26. cikkének (1) bekezdése szerinti, „ismétlődő” bűncselekménynek minősítették, amely kettőtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel, valamint 5000 bolgár levától (BGN) 20 000 bolgár leváig (BGN) (hozzávetőleg 2500 eurótól 10 000 euróig) terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

14 A Sofiyski gradski sad (szófiai városi bíróság, Bulgária), amely előtt az ügyet megindították, és amely a kérdést előterjesztő bíróság, megvizsgálta az ügyet, és a kontradiktórius eljárás elvét és a védelemhez való jogot e bíróság szerint tiszteletben tartva meghallgatta a feleket a tárgyaláson. Ennek keretében KP kijelentette, hogy a három zacskó kábítószert személyes használatra tartotta, és nem értékesített ilyen termékeket.

15 A tárgyaláson a bizonyításfelvételi szakaszt követően az ügyész úgy találta, hogy KP a három zacskó marihuánát személyes használatra tartotta. Ennélfogva az ügyész ejtette a vád bizonyos elemeit, nevezetesen az első zacskó tekintetében a harmadik személy részére történő értékesítést és a másik két zacskó tekintetében a terjesztési szándékot. Következésképpen e tényezők tekintetében a vádlott felmentését, és a büntető törvénykönyv 354a. cikkének (3) bekezdésében előírt bűncselekmény, nevezetesen kábítószerek egytől hat évig terjedő szabadságvesztéssel, valamint 2000 BGN-től 10 000 BGN-ig (hozzávetőleg 1000 eurótól 5000 euróig) terjedő pénzbün-

tetéssel büntetendő birtoklása tekintetében a vádlott elítélését kérte. KP ügyvédje a maga részéről lényeges eljárási szabályoknak a büntetőeljárás nyomozási szakaszában a bizonyításfelvétel során történt megsértése miatt kérte KP felmentését.

16 A kérdést előterjesztő bíróság osztja az ügyész álláspontját a vádlottnak a második és a harmadik zacskó marihuánával kapcsolatos magatartását illetően, de az összegyűjtött bizonyítékokra vonatkozóan végzett saját elemzése alapján úgy véli, hogy KP-nek az első zacskóval kapcsolatos magatartása megfelel a büntető törvénykönyv 354a. cikkének (1) bekezdésében meghatározott bűncselekménynek, azaz kábítószer-terjesztésnek, mivel KP e zacskót azt követően adta át harmadik személynek, hogy azt közös megegyezéssel és e személlyel megosztott költséggel megvásárolta. Következésképpen e bíróság úgy ítéli meg, hogy e bűncselekmény miatt elmarasztaló ítéletet kell hozni.

17 Az említett bíróság rámutat, hogy a bolgár szabályozás, pontosabban az NPK 293. cikke még az ügyész által a tárgyaláson kifejtett álláspont ellenére is lehetővé tesz ilyen elítélést. Az ügyész ugyanis a büntetőbírósághoz benyújtott vádiratban, melyet ezt követően nem vonhat vissza, ismerteti e vád ténybeli és jogi hátterét, amely alapján e bíróságnak meg kell hoznia ítéletét, anélkül hogy a vádirattól eltérhetne oly módon, hogy abban nem ismertetett tényekről határoz. A büntetőbíróságnak így a vádirat megalapozottságáról személyes meggyőződése szerint kell döntenie, anélkül hogy kötve lenne a felek érveihez, adott esetben hivatalból meghozva a vádiratban hivatkozott tények megállapításához szükséges valamennyi intézkedést.

18 Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a 2016/343 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első mondata, amelynek értelmében „a gyanúsítottak vagy a vádlottak bűnösségének megállapítása tekintetében a bizonyítási teher a vádhatóságot [terheli]”, nemcsak arra kötelezi-e az ügyészt, hogy a vád alátámasztása érdekében előterjessze a bizonyítékokat, hanem arra is, hogy a bíróság előtt jelezze e bűnösség bizonyítottságát. E bíróság szerint ugyanis kétséges, hogy az ügyész eleget tehet-e a rá háruló bizonyítási tehernek, ha a tárgyaláson már nem hivatkozik arra, hogy a vádlott bűnös.

19 Az említett bíróság azon a véleményen van, hogy ilyen körülmények között e személy bűnösségének bizonyítása szükségszerűen a bíróságtól származik. Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a bizonyítékok hivatalból történő, a 2016/343 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második mondatában, valamint (22) és (23) preambulumbekezdésében hivatkozott vizsgálata keretében saját kezdeményezésére tekintheti-e úgy, hogy e bűnösség bizonyítást nyert.

20 Egyébiránt ugyanezen bíróság úgy véli, hogy ezen irányelven kívül a tiltott kábítószer-kereskedelem területén a bűncselekmények tényállási elemeire és a büntetésekre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló, 2004. október 25-i 2004/757/IB tanácsi kerethatározat (HL 2004. L 335., 8. o.) alkalmazandó az alapügyben szereplő helyzetre, olyannyira, hogy az a Charta 51. cikkének (1) bekezdésében meghatározott hatálya alá tartozik.

21 Következésképpen, mivel a Charta 47. cikkének második bekezdése értelmében vett „pártatlan bíróság” követelményeinek teljesülniük kell, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy pártatlannak tekinthető-e az a bíróság, amely az ügyész és a védelem közös álláspontjától eltérve egyedül bizonyítja a vádlott bűnösségét, és így a vád bizonyos elemeit illetően az ügyész helyébe lép.

22 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az alapügyben szóban forgó helyzet eltér a 2023. november 9-i BK (Bűncselekmény átminősítése) ítéletben (C-175/22, EU:C:2023:844, 55–57. pont) elemzett helyzettől, amelyben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy pártatlan bírósággal áll szemben. Emlékeztet arra, hogy az alapügyben az ügyész egyértelműen jelezte, hogy nem tartja fenn a vád bizonyos elemeit, köztük bizonyos tényállási elemeket, míg az említett ítélet alapjául szolgáló ügy kizárólag a tényállás átminősítését érintette, amelynek vonatkozásában az ügyész nem fejtette ki véleményét.

23 Végül az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezményt (kihirdette: az 1993. évi XXXI. tv.; a továbbiakban: EJEE) mind a 2016/343 irányelv (23) preambulumbekezdésében említett „nemzetközi jog”, mind pedig a Charta 52. cikkének (3) bekezdése alapján figyelembe kell venni.

24 Márpedig az Emberi Jogok Európai Bírósága a 2016. szeptember 20-i Karelin kontra Oroszország ítéletében (CE:ECHR:2016:0920JUD000092608) és a 2019. október 8-i Korneyeva kontra Oroszország ítéletében (CE:ECHR:2019:1008JUD007205117) kimondta, hogy a bíróság nem pártatlan, amennyiben az ügyész nem volt jelen azon vitákon, amelyek során új bizonyítékokat vizsgáltak meg. Ezen első ítéletben és a 2018. március 6-i Mikhaylova kontra Ukrajna ítéletben (CE:ECHR:2018:0306JUD001064408) az Emberi Jogok Európai Bírósága azt is megállapította, hogy a bíróság nem pártatlan, ha az ügyész távollétében hoz bűnösséget megállapító ítéletet, és így a vádlott bűnösségének megállapítását illetően viseli a bizonyítási terhet. Ebből az következik, hogy a bíróság *a fortiori* ellátja a vádképviseleti feladatot, amikor elítéli e személyt, jóllehet a tárgyaláson jelen lévő ügyész ejtette a vád bizonyos elemeit.

25 Ilyen körülmények között a Sofiyski gradski sad (szófiai városi bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Ellentétes-e a [2016/343] irányelv 6. cikkének ezen irányelv (22) és (23) preambulumbekezdésével, valamint a Charta 47. cikkének második bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésével az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint az ügyész azon nyilatkozata, miszerint nem képviseli a vádat, nem mentesíti a bíróságot az ügy érdemi elbírálásának kötelezettsége alól, amely így a nem képviselt vád egy része tekintetében bűnösséget megállapító ítéletet hoz?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

26 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2016/343 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését és a Charta 47. cikkének második bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a büntetőbíróság köteles a vádiratról a saját meggyőződésének megfelelően határozni, míg az ügyész, miután a tárgyaláson bemutatta azon bizonyítékokat, amelyek e bíróság szerint lehetővé teszik a vádlottnak az e vádiratban említett bűncselekmények miatti elítélését, az ott említett bizonyos cselekmények tekintetében e személy felmentését vagy kevésbé súlyos bűncselekmény miatti elítélését kéri.

27 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a 2016/343 irányelv egyetlen célja közös minimumszabályok megállapítása, tehát nem eredményezi a büntetőeljárás kimerítő harmonizációját (2023. június 8-i VB [A távollétében elítélt személy tájékoztatása] ítélet, C-430/22 és C-468/22, EU:C:2023:458, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Tekintettel az ezen irányelv által

végrehajtott harmonizáció korlátozott hatályára, az irányelv által nem szabályozott kérdések a nemzeti jog hatálya alá tartoznak (lásd ebben az értelemben: 2024. július 4-i FP és társai [Tárgyalás videokonferencia útján] ítélet, C-760/22, EU:C:2024:574, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

28 Az említett irányelv 6. cikkének célja az, hogy a bizonyítási teher megoszlását kizárólag a bűnösségre vonatkozó bírósági határozatok meghozatala tekintetében szabályozza (lásd ebben az értelemben: 2019. november 28-i Spetsializirana prokuratura ítélet, C-653/19 PPU, EU:C:2019:1024, 33. pont).

29 A 2016/343 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első mondata szerint a gyanúsítottak és a vádlottak bűnösségének megállapítása tekintetében a bizonyítási teher a vádhatóságot terheli. A Bíróság már kimondta, hogy ezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével – amint az az említett irányelv (22) preambulumbekezdéséből kitűnik – ellentétes e bizonyítási tehernek a vádról a védelemre történő áthárítása (lásd ebben az értelemben: 2022. december 8-i HYA és társai [A vád tanúihoz kérdések intézésének lehetetlensége] ítélet, C-348/21, EU:C:2022:965, 32. pont).

30 Ebből következik, hogy a 2016/343 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első mondata értelmében a vádhatóságnak kell a vád alátámasztására bizonyítékokat gyűjtenie, és azokat az illetékes bíróság elé terjesztenie.

31 Amint az a 2016/343 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második mondatából következik, az e bekezdés első mondatából eredő kötelezettség nem érinti a bíró vagy az illetékes bíróság azon kötelezettségét, hogy a terhelő és a mentő bizonyítékokat egyaránt feltárja.

32 Egyébiránt, amint az a 2016/343 irányelv (22) preambulumbekezdéséből kitűnik, azon megállapítás, mely szerint ártatlanság vélelme sérülne, ha a bizonyítási teher átfordulna a vádhatóságról a védelemre, nem érinti a bíróságnak a tényállás hivatalból való feltárására vonatkozó bármely esetleges hatáskörét, sem a bíróság függetlenségét a gyanúsított vagy a vádlott bűnösségének értékelése során, és nem érinti a gyanúsított vagy a vádlott büntetőjogi felelősségével kapcsolatos ténybeli vagy jogi vélelmek alkalmazását.

33 Ebből következik, hogy a vádat a 2016/343 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének megfelelően terhelő azon kötelezettség, hogy bizonyítsa a vádlott bűnösségét, nem akadálya annak, hogy valamely nemzeti jogszabály előírja, hogy a bíró vagy az illetékes bíróság feladata, hogy független módon értékelje a vádlott bűnösségét, miután adott esetben maga kutatta fel mind a terhelő, mind a mentő bizonyítékokat.

34 Ez még inkább így van, amennyiben – mint a jelen ügyben is – a bíró vagy az illetékes bíróság a vádlott bűnösségét az ügyész által e tekintetben megfogalmazott értékeléstől függetlenül, kizárólag az ügyész és a védelem által előterjesztett bizonyítékok alapján értékeli.

35 A fentiekből következik, hogy a 2016/343 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével nem ellentétes az ilyen nemzeti szabályozás, még akkor sem, ha az ügyész, miután a tárgyaláson ilyen bizonyítékokat terjesztett elő, a vádiratban említett bizonyos cselekmények tekintetében a vádlott felmentését vagy kevésbé súlyos bűncselekmény miatti elítélését kéri.

36 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 51. cikke (1) bekezdésének megfelelően, amikor a tagállamok az Unió jogát hajtják végre, tiszteletben kell tartaniuk a Charta által biztosított jogokat.

37 E tekintetben a Bíróság kimondta, hogy az ártatlanság vélelme, amelyre a 2016/343 irányelv (22) preambulumbekezdése és 6. cikke hivatkozik, azt feltételezi, hogy a bírónak elfogultságtól és előítéletektől mentesnek kell lennie a vádlott büntetőjogi felelősségének vizsgálata során. A bírák függetlensége és pártatlansága tehát alapvető feltétele az ártatlanság vélelme biztosításának (lásd ebben az értelemben: 2021. november 16-i Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim és társai ítélet, C-748/19–C-754/19, EU:C:2021:931, 88. pont).

38 A Charta 47. cikkének második bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való alapvető jog követelményei között szerepel a mindenkit megillető azon jog, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tárgyalja (lásd ebben az értelemben: 2024. július 29-i Breian ítélet, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, 80. pont).

39 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a Charta 47. cikkének második bekezdésében előírt függetlenségi és pártatlansági követelményekkel ellentétes-e az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi a büntetőbíróság számára, hogy a büntetőeljárást követően elítélje a vádlottat a vádiratban szereplő bűncselekmény miatt, még akkor is, ha az ügyész a gyűjtött bizonyítékok benyújtását követően a vádlott felmentését, vagy kevésbé súlyos bűncselekmény miatti elítélését kéri.

40 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a függetlenség említett követelménye két szempontot foglal magában. Az első – külső – szempont azt követeli meg, hogy az érintett fórum teljesen autonóm módon gyakorolja feladatkörét anélkül, hogy bármilyen hierarchikus kapcsolatban lenne, vagy bárkinek alá lenne rendelve, és anélkül, hogy bárhonnan utasításokat kapna, így védett az olyan külső beavatkozással vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti tagjai határozathozatalának függetlenségét, és határozataikat befolyásolhatja (2024. december 19-i Vivacom Bulgaria ítélet, C-369/23, EU:C:2024:1043, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

41 A második – belső – szempont a pártatlanság fogalmával áll összefüggésben, és arra vonatkozik, hogy egyenlő távolságot kell tartani a jogvitában részt vevő felektől, illetve e feleknek a jogvita tárgyához fűződő mindenkori érdekeitől. E szempont megköveteli az objektivitást, valamint azt, hogy a jogvita megoldása során a jogszabály szigorú alkalmazásán kívül semmilyen más érdek ne érvényesüljön (2024. december 19-i Vivacom Bulgaria ítélet, C-369/23, EU:C:2024:1043, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 Így az uniós jog által megkövetelt függetlenségi és pártatlansági garanciák olyan szabályok meglétét igénylik, amelyek a jogalanyok számára biztosítják minden, az említett fórumnak az ütköző érdekek vonatkozásában való semlegességére vonatkozó jogos kétség kizárását (2024. december 19-i Vivacom Bulgaria ítélet, C-369/23, EU:C:2024:1043, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43 Márpedig nem tekinthető úgy, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely a büntetőbíróságot arra kötelezi, hogy a vádiratról a személyes meggyőződésének megfelelően határozzon, anélkül hogy kötve lenne az ügyész által a tárgyaláson a vádlott bűnösségére vonatkozóan megfogalmazott értékelésekhez, ellentétes lenne e követelményekkel. Az ilyen szabályozás ugyanis, amely annak biztosítására irányul, hogy a büntető törvényt teljes mértékben alkalmazzák, és a bűncselekmények elkövetőit megbüntessék, nem alkalmas arra, hogy megkérdőjelezze e bíróságnak a jogvitában részt vevő felektől, illetve e feleknek a jogvita tárgyához fűződő mindenkori érdekeitől való egyenlő távolságát, vagy hogy e tekintetben jogos kétséget keltsen a jogalanyokban.

44 Meg kell jegyezni, hogy amennyiben a Charta olyan jogokat állapít meg, amelyek megfelelnek az EJEE-ben biztosított jogoknak, a Charta 52. cikke (3) bekezdésének célja a Chartában foglalt, illetve az azokkal megegyező, az EJEE-ben biztosított jogok közötti szükséges összhang biztosítása, anélkül hogy mindez sértené az uniós jog autonómiáját. Az Alapjogi Chartához fűzött magyarázatok (HL 2007. C 303., 17. o.) szerint a Charta 47. cikkének második bekezdése megfelel az EJEE 6. cikke (1) bekezdésének. Így a Bíróságnak ügyelnie kell arra, hogy a jelen ügyben elfogadott értelmezése olyan védelmi szintet biztosítson, amely nem sérti az EJEE 6. cikkének (1) bekezdésében rögzített és az Emberi Jogok Európai Bírósága által értelmezett védelmi szintet (2024. december 19-i Vivacom Bulgaria ítélet, C-369/23, EU:C:2024:1043, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

45 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Emberi Jogok Európai Bírósága azon ítélkezési gyakorlatára hivatkozik, amely szerint a pártatlanságnak az EJEE 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő követelményével ellentétes az, hogy a büntetőbíróság viselje a vád képviseletét azáltal, hogy – adott esetben új bizonyítékok saját kezdeményezésére történő beszerzését követően – büntetőítéletet hoz, miközben az ügyész a tárgyalásokon nem vett részt (EJEB, 2016. szeptember 20., Karelin kontra Oroszország, CE:ECHR:2016:0920JUD000092608, 73. és 76. §; EJEB, 2018. március 6., Mikhaylova kontra Ukrajna, CE:ECHR:2018:0306JUD001064408, 64. §).

46 Ugyanakkor a jelen ügyben ezen ítélkezési gyakorlat nem releváns. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés ugyanis nem olyan esetre vonatkozik, ahol a tárgyaláson az ügyész távollétében eljáró bíróság kezdeményezésére új bizonyítékokat gyűjtenek, vagy olyanra, ahol az ügyész távollétében tartanak tárgyalást, amely esetekre az említett ítélkezési gyakorlat vonatkozik, hanem e bíróság azon kötelezettségére, hogy a vádiratról saját meggyőződésének megfelelően határozzon egy olyan helyzetben, amelyben az ügyész részt vett a tárgyaláson, és amelynek egyetlen sajátossága az, hogy bár az összes bizonyítékot beszerezték, az ügyész az e vádiratban szereplő bizonyos cselekmények tekintetében a vádlott felmentését vagy kevésbé súlyos bűncselekményért való elítélését kérte.

47 A fenti megfontolások összességére figyelemmel a kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2016/343 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését és a Charta 47. cikkének második bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a büntetőbíróságnak a saját meggyőződésének megfelelően kell a vádiratról határoznia, jóllehet az ügyész, miután a tárgyaláson bemutatta azon bizonyítékokat, amelyek e bíróság szerint lehetővé teszik a vádlottnak az e vádiratban említett bűncselekmények miatti elítélését, az ott említett bizonyos cselekmények tekintetében e személy felmentését vagy kevésbé súlyos bűncselekmény miatti elítélését kéri.

A költségekről

48 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az ártatlanság vélelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/343 európai parlamenti és tanácsi

irányelv 6. cikkének (1) bekezdését, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikke második bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a büntetőbíróságnak a saját meggyőződésének megfelelően kell a vádiratról határoznia, jóllehet az ügyész, miután a tárgyaláson bemutatta azon bizonyítékokat, amelyek e bíróság szerint lehetővé teszik a vádlottnak az e vádiratban említett bűncselekmények miatti elítélését, az ott említett bizonyos cselekmények tekintetében e személy felmentését vagy kevésbé súlyos bűncselekmény miatti elítélését kéri.

Aláírások